

JONATHAN TROPPER

Ik rouw van jou

Vertaald uit het Engels
door Ans van der Graaff

Mam en pap

‘Pa is dood,’ zegt Wendy terloops, alsof het al eerder gebeurd is, alsof het elke dag gebeurt. Die act van haar, dat ze nooit ergens door van streek raakt, zelfs niet door een echte tragedie, kan behoorlijk irritant zijn. ‘Hij is twee uur geleden gestorven.’

‘Hoe is het met mam?’

‘Je kent mam toch? Ze wilde weten hoeveel fooi ze de lijkschouwer moest geven.’

Ik glimlach, ook al erger ik me zoals altijd aan het onvermogen om tijdens ingrijpende gebeurtenissen emoties te uiten, waar onze familie patent op heeft. Elke situatie die om ernst vraagt wordt door de Foxmans snel gebagatelliseerd of verkeerd voorgesteld met onze geheel eigen soort genetisch gemanipuleerde ironie en ontkenning. We banen ons schertsend, schimpend en beledigend een weg door verjaardagen, feestdagen, bruiloften en ziektes. Nu is pa dood en Wendy maakt geintjes. Net goed, want hij had wel iets van een pionier in de voorste gelederen van de onderdrukking van emoties.

‘Het wordt nog mooier,’ zegt Wendy.

‘Mooier? Jezus, Wendy, hoor je zelf wat je zegt?’

‘Oké, dat kwam er wat ongelukkig uit.’

‘Vind je?’

‘Hij heeft ons gevraagd sjuvve te zitten.’

‘Wie?’

‘Over wie hebben we het? Pa! Pa wil dat we sjuvve zitten.’

‘Pa is dood.’

Wendy zucht, alsof het vreselijk vermoeiend is om door het dichte woud van mijn stompzinnigheid te moeten navigeren. ‘Ja, dat schijnt het beste moment ervoor te zijn.’

‘Maar pa is atheïst.’

‘Pa wás atheïst.’

‘Zeg je nou dat hij God heeft gevonden voor hij stierf?’

‘Nee, ik zeg dat hij dood is en dat je je werkwoorden navenant moet vervoegen.’

Als we als een stelletje harteloze klootzakken klinken, dan komt dat doordat we zo zijn opgevoed. Maar eerlijk is eerlijk, we rouwden al een poos af en aan, sinds anderhalf jaar geleden de diagnose was gesteld. Hij had al een tijd maagpijn, maar wuifde mijn moeders smeekbeden om naar de dokter te gaan weg en verhoogde in plaats daarvan de dagelijkse dosis van de maagzuurremmers die hij al jaren slikte. Hij vrat ze alsof het Smarties waren en liet de plastic wikkels overal vallen, zodat het vloerkleed blonk als natte straatstenen. Maar toen kleurde zijn ontlasting rood.

‘Je vader voelt zich niet zo goed,’ was het understatement dat mijn moeder door de telefoon gebruikte.

‘Er zit bloed in m’n stront,’ gromde hij ergens op de achtergrond. In de vijftien jaar sinds ik het huis uit was gegaan, was mijn vader nooit aan de telefoon gekomen. Dat deed mam altijd en pa gaf zo nu en dan vanaf de achtergrond commentaar als hij daar zin in had. Zo ging het ook als je hen persoonlijk sprak. Mam stond altijd midden op het podium. Met haar trouwen was zoiets als lid worden van het koor.

Op de CT-scan tierden de tumoren welig tegen de koolzwarte achtergrond van zijn darmwand. Aan de verhalen over pa’s legendarische stoïcisme zou worden toegevoegd dat hij uitgezaaide maagkanker een jaar lang had behandeld met Rennie’s. Wat volgde waren de onvermijdelijke operaties, de bestraling en daarna de rondes chemotherapie-op-hoop-van-zegen, die bedoeld waren om de tumoren te doen slinken, maar waardoor alleen hijzelf inkromp en zijn ooit zo brede schouders reduceerden tot uitstekende botten onder loshangende huid. Daarna begonnen zijn spieren en pezen te verschrompelen en moesten ze overgaan op extreme pijnbestrijding, waardoor hij uiteindelijk in een coma wegzakte waar hij nooit meer uit zou komen. En gelijk had hij. Waarom zou hij wakker worden

voor de pijnlijke, gruwelijke ellende van maagkanker-in-het-laatste-stadium? Hij deed er vier maanden over om dood te gaan, drie meer dan de oncologen hadden voorspeld.

‘Jullie pa is een vechter,’ zeiden ze wanneer we op bezoek kwamen, wat onzin was, want hij was al lang en breed verslagen. Als hij zich al ergens van bewust was, dan was hij vast en zeker pissig omdat iets simpels als doodgaan zo lang duurde. Pa geloofde niet in God, maar was zijn hele leven lid van de heilige kerk van niet-zeuren-maar-opschieten.

Zijn feitelijke dood was dan ook niet zozeer een gebeurtenis als wel een laatste triest detail.

‘De begrafenis is morgenvroeg,’ zegt Wendy. ‘Ik neem vanavond samen met de kinderen het vliegtuig. Barry is naar een vergadering in San Francisco. Hij neemt de nachtvlucht.’

Wendy's man Barry is portefeuillemanager voor een groot waarborgfonds. Voor zover ik het kan inschatten verdient hij zijn geld door in privéjets de wereld rond te vliegen en met golfen te verliezen van nog rijkere mannen die misschien wel geld van zijn fonds nodig hebben. Een paar jaar geleden is hij overgeplaatst naar het kantoor in L.A., wat nergens op slaat, want hij is voortdurend op reis, en Wendy zou ongetwijfeld liever zijn teruggegaan naar de oostkust, waar haar enkels en haar postnatale blubbervet minder zwaar tellen. Ze wordt in

elk geval wel ruimschoots gecompenseerd voor het ongemak.

‘Neem je de kinderen mee?’

‘Geloof me, ik zou het liever niet doen, maar ik kan ze echt geen zeven dagen bij het kindermisje achterlaten.’

De kinderen zijn Ryan en Cole, blonde jongetjes van zes en drie jaar met engelengezichtjes die nog nooit een kamer zijn tegengekomen die ze niet binnen twee minuten volkomen overhoop konden halen, en Serena, Wendy’s zeven maanden oude dochtertje.

‘Zeven dagen?’

‘Zo lang duurt een sjiivve.’

‘Dat gaan we toch zeker niet echt doen, of wel?’

‘Het was zijn laatste wens,’ zegt Wendy en ik geloof dat ik op dat moment het rauwe verdriet achter in haar strot hoor.

‘Gaat Paul daarmee akkoord?’

‘Paul is degene die het mij verteld heeft.’

‘Wat zei hij dan?’

‘Hij zei dat pa wil dat we sjiivve zitten.’

Paul is mijn zestien maanden oudere broer. Mam heeft altijd volgehouden dat ik geen ongelukje was, dat ze volkomen bewust weer zwanger werd toen Paul pas zeven maanden oud was, maar ik heb dat nooit echt geloofd, en al helemaal niet sinds mijn vader op een vrijdagavond, teut van de

perzikschnapps, mismoedig had toegegeven dat ze destijds nog dachten dat je niet zwanger kon raken als je borstvoeding gaf. Wat Paul en mij betreft: we kunnen het prima met elkaar vinden zolang we bij elkaar uit de buurt blijven.

‘Heeft iemand Phillip gesproken?’ vraag ik.

‘Ik heb berichtjes ingesproken op al zijn laatste bekende nummers. Vooropgesteld dat hij ze toevallig afluistert, dat hij niet in de gevangenis zit, stoned is of ergens dood in een sloot ligt, hebben we alle reden aan te nemen dat er een kleine kans is dat hij komt.’

Phillip is onze jongste broer en is negen jaar na mij geboren. De voortplantingslogica van mijn ouders is moeilijk te begrijpen. Wendy, Paul en ik zijn binnen vier jaar geboren en Phillip kwam daar bijna een decennium later achteraan, als een vreemde slotscène. Hij is de Paul McCartney van ons gezin; hij is knapper dan wij allemaal, kijkt op foto's altijd de andere kant op en bij tijd en wijle gaat het gerucht dat hij dood is. Als de benjamin werd hij afwisselend vertroeteld en genegeerd, wat er wellicht in aanzienlijke mate toe heeft bijgedragen dat hij zo'n hopeloos verknipte volwassene is geworden. Hij woont momenteel in Manhattan, waar je van heel goeden huize zou moeten komen om een drug te vinden die hij nooit heeft geprobeerd of een middel dat hij nooit heeft genaaid. Hij verdwijnt vaak

voor maanden van de radar en staat dan ineens on-aangekondigd op je stoep voor het avondeten, waarbij hij je dan best eens langs zijn neus weg zou kunnen vertellen dat hij in de gevangenis heeft gezeten, of in Tibet, of dat hij het net heeft uitgemaakt met een of andere quasiberoemde actrice. Ik heb hem al meer dan een jaar niet gezien.

‘Ik hoop dat hij kan komen,’ zeg ik. ‘Hij zal er helemaal kapot van zijn als het hem niet lukt.’

‘Over verknipte kleine broertjes gesproken, hoe is het met je eigen Griekse tragedie?’

Wendy kan grappig, bijna charmant zijn in haar venijnige tactloosheid, maar als er een grens is tussen botheid en wreedheid heeft zij die nog niet ontdekt. Meestal kan ik haar wel hebben, maar ik ben rauw en lamgeslagen door de afgelopen maanden en mijn verdediging is ernstig verzwakt.

‘Ik moet ophangen,’ zeg ik, en ik doe mijn best niet te klinken als een kerel die voortdurend op instorten staat.

‘Jezus, Judd. Ik probeerde uiting te geven aan mijn medeleven.’

‘Ik ben ervan overtuigd dat je dat zelf gelooft.’

‘Doe nou niet zo passief-agressief. Daar krijg ik van Barry al genoeg van.’

‘Ik zie je thuis.’

‘Nou, ga je gang dan maar,’ zegt ze walgend. ‘Tot ziens.’

Ik wacht tot ze zal ophangen.

‘Ben je daar nog?’ vraagt ze uiteindelijk.

‘Nee.’ Ik hang op en stel me voor dat zij de hoorn neerkwakt terwijl de krachttermen als een machineweersalvo over haar lippen rollen.